

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem
Divi Thomae. Tomi Qvinque**

Mysteria Vitæ Christi, Et Utrivsqve Adventvs Eivs Accurata Disputatione Ita
complectens, vt & Scholasticæ doctrinæ studiosis, & Diuini verbi
Concionatoribus vsui esse poßit

Suárez, Francisco

Moguntiaë, M.DC.XVI.

1 V. Ioannes Baptista fuerit præcutor Meßiæ in lege promissus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94022)

DISPUTATIO XXIV.

in sex Sectiones distributa.

De Ioanne Christi præcurfore.

Voniam ab hac disputatione præcipuam nunc huius materie partem exordimur, in qua de mysterijs vite ac mortis Christi Domini, ac de eo præsertim tempore, quo sese hominibus publice manifestavit, ac prodidit: tractandum est, operæ pretium duximus à Ioanne Christi præcurfore initium sumere, quoniam & ad hoc præcipue est missus, ut de Christi aduentu publicum testimonium prædiceret, & ab illius baptisinate Christus cognosci, ac manifestari cepit. Dicemus ergo primo de ipso Ioanne, quis, qualisue fuerit, & ad quod munus à Deo assumptus, quibusque gratiæ donis, ac privilegijs ornatus sit, deinde de baptismo eius in genere, actandem de Christo à Ioanne baptizato, & ab æterno patre inter Iordanis fluentia manifestato differemus.

SECTIO I.

Verum Ioannes Baptista fuerit præcurfor Messia in lege promissus.

DVo sunt præcipua in scripturis vaticinia, quibus futurus Messia præcurfor prædictus est. Primum est apud Isai. ca. 60. *Vox clamantis in deserto, parate viam Domini, rectas facite in solitudine semitas Dei nostri.* Alterum est apud Malachiam c. 3. *Ego mitto Angelum meum, & preparabit viam ante faciem meam.* Quæ testimonia (ut indicauit Iustinus Martyr dialogo cum Triphone, enarrans præsertim prius testimonium) si ante rem impletam considerentur, obscuram prophetiam, & ambiguum continere sensum videri possunt: postquam tamen manifestata veritas est, ac Ioannes Christum prædicaui, & post prædicationem eius lex, Prophetæque cessarunt, & in Christo impleta sunt omnia, quæ de Messia prædicta olim fuerant, satis aperte monstratum est prænunciari hæc in locis Messia præcurforem. Vnde Euseb. libr. 9. de Demonstr. cap. 5, & Prosper. de prædicationib. & promission. deipar. 3. cap. 1. & Iustinus supra significat, inter alia signa quæ dicta sunt Iudæis ad cognoscendum Messia aduentum, id vnum fuisse, quod ante illum præcurfor quidam, tanquam publicus præco antecessurus esset, qui & hominum reseraret aures, & oculos illuminaret, ut venientem Messiam, & audire possent, & cognoscere. Quapropter merito huius præcurforis munus sub duplici metaphora in illis testimonijs significatur. Primo enim appellatur *Vox*. Quia (ut inquit Epiphanius. hæres. 69. circa mediū) *vox est præparatiua aurius hominum, primum enim in articulatam vocem sonantem reddere solent, clamantes, & longinquo vocantes eos, qui ab ipsis aliquid audire debent. Et ubi illi vocem solam audierint, & mentem ad audiendum conuerterint, auresque præparauerint, tunc is qui sonantem vocem emisit, de cætero distinguit sermonem, quem dicere voluit.* Sic etiam Ioannes vox fuit, aures hominum præparans, non enim ipse verbum, sed post ipsum venit verbum. Deinde appellatur *Angelus*, non natura (ut sentit Origenes, tom. 5. in Ioan. & eius tacito nomine Cyril. refert, li. 1. in Ioan. c. 7, & Beda. Marc. 1.) sed munere & officio, ut iidem Patres tradunt. Quia nimirum præcurfor Domini futurus erat nuntius à Deo missus, qui clamaret, & aduentum Messia hominibus nuntiaret, sicque viam Domino præpararet. Vnde quasi ad euentum illum errorem dixit Ioan. capit. 1. *Fuit homo missus à Deo, homo, inquit, propter naturam, sed missus à Deo, & ideo Angelus ministerio. Ut autem notauit Chrysofost. in imperfecto in Matthæum, homil. 27. fin-*

Artic. I. vsq; VI.

Agulariter vocatus est *Angelus*, præcurfor Domini, & sanctitas eius, ac vite puritas, quæ tanto muneri necessaria erant, iudicantur. Puto, inquit, quod gloriosior est Ioannes, quia homo fuit, & propter virtutis meritum, Angelus est vocatus, quam si nomine Angelus, & natura fuisset. Angelus enim hoc ipso, quod Angelus non est virtutis premium, sed natura proprietat. Iste autem mirabilis est, qui in humana natura Angelicam sanctitatem transgressus est, & obtinuit quod non habuit natura, per gratiam.

Primum igitur omnium constat ex his testimonijs, promissum fuisse à prophetis quendam hominem Messia præcurforem, cuius id esset futurum munus: Preparare scilicet viam ante faciem Messie non solum nuntiando aduentum eius, (quod alijs quoque Prophetis commune fuit) sed etiam ostendendo illum præsentem, & quasi digito monstrando, & prædicatione sua homines disponendo, ut illum susceperent. Vnde Chrysostomus supra. *Omnes Prophetæ venturum testati sunt, ille solus iam venisse monstrauit: Deinde alij Prophetæ missi sunt ut aduentum eius annuntiarent: iste autem vi præpararet viam ipsius: alium autem est aduentum eius annuntiare: aliud est viam præparare.* Nuntiantibus aduentum eius prædicationis sermo commissus est: præparanti autem vias, humana correctionis opus iniunctum est.

Secundo constare ex his facile potest, has prophetias impletas esse in Ioanne, atque adeo illum fuisse præcurforem Messia à Deo promissum. Primo quidem, quia priorem prophetiam exposuit idem Ioannes de seipso Ioannis primo, ubi interrogatus à Iudæis, quisnam esset, cum negasset se Christum esse, Eliam, aut Prophetam, & ipsi vrgerent, dicentes, *Quis es, & responsum demus tui, qui miserunt nos? quid dicis de te ipso?* ait. *Ego vox clamantis in deserto dirigere viam Domini, sicut dixit Isaias Prophetæ.* Vbi clare affirmat esse se præcurforem Messia, illum, quæ sub nomine *vois* Isaias ante prædixerat, & ita etiam exposuerunt Matthæus & Lucas capite tertio, & Marcus capite primo. Posterius autem testimonium, de ipso Ioanne exposuit Christus Matth. vndecimo dicens. *Hic est de quo scriptum est, Ecce ego mitto Angelum meum ante faciem tuam.* Secundo hoc patet ex confessione verborum vtriusque prophetæ cum rebus à Ioanne gestis, & in Ioanne. Primum enim vereis dicitur *vox clamantis in deserto.* Quia, ut Lucas dicit capite tertio, *factum est verbum Domini super Ioannem Zachariam filium in deserto, & venit in omnem regionem Iordanis prædicans baptismum penitentia.* Quin potius vniuersa eius vita appellari potest perpetua quædam *vox clamantis in deserto*, quia ab vtero matris cepit Christum in montanis Iudææ prædicare, ac diuulgare: & statim ac natus est, per patrem suum cepit de Christo prophetare, ac prædicare. Nam (ut dicit Ecclesiæ in hymno sancti Ioannis) per ipsum fuit *vox Zachariæ restituta*, & gratia prophetiæ communicata, qua Christi aduentum prædicaui, dicens. *Benedictus Dominus Deus Israel, quia visitauit & fecit redemptionem plebi suæ.* Deinde statim ab infantia eremum inhabitare orsus (ut in fra dicemus) quamuis non verbis, factis tamen ac exemplo Christum virtutisque viam prædicare cepit. Inde tandem postea egressus, propriæ, & vere fuit *vox clamantis, seu, vox clamantis in deserto.* Quod ad litteram (ut inquit Cyril. Cyrillus in Esaiam & Eusebius supra) intelligitur de Euseb. deserto prope Iordanem, in quo penitentiam prædicare exorsus est. Per metaphoram vero (ut inquit Hieronymus) intelligitur Ecclesiæ solitudo, de qua Isaias 35. dicitur. *Leuare deserta sitiens, exuliet solitudo, & floreat quasi lilium.* Hæc enim deserta erat notitia Dei, & ab idolis tenebatur. Verba item alterius prophetiæ optime in Ioannem conueniunt, qui & nuntius Dei fuit, & Angelicam in terris vitam agens, missus à Deo Patre est *ante faciem suam*, id est ante Verbum incarnatum, quod *facies Patris* dicitur, iuxta illud Psalmi 79. *Domine DEVS virtutum conuertere nos, & ostende*

Isai. 40.

Malach. 3.

Iusti. Mart. Præcurfor Christi à Prophetis prædictus.

Euseb. Prosper. Iustin.

Epiphanius.

Origen. Cyril. Beda.

Ioan. 1.

Chrysofost.

Ioannes Baptista præcurfor Messia à Deo promissus.

Matth. 3. Luc. 3. Marc. 1. Matth. 11.

Luc. 3. Tota Ioannis vita vere vox clamantis in deserto.

Psalm 79.

ostende faciem tuam, & salu erimus. Vel certe missus est ab ipso met Verbo, ante faciem suam, id est, ante seipsum, iuxta communem phrasim Scripturæ. Vnde Zacharias Luc. 1. intelligens completam esse in filio suo hanc prophetiam, inquit, Tu puer propheta altissimi vocaberis; preibis enim antefaciem Domini, parare vias eius. Parauit autem viam Domini (vt in veritate prophetia prædictum erat) prædicando Christum iam venisse, & Regnum cælorum prope esse, & hortando omnes ad poenitentiam, vt sese ad Christum, & spirituales eius fructus suscipiendo compararent. Est igitur manifeste in Ioanne impleta vtrique de præcurso Mesiæ, prophetia: ipse ergo fuit præcurso deo promissus. De quo nonnulli patres etiam interpretantur illud Psalm. 131. Parauit lucernam Christo meo. Ita Cyrillus libro primo in Ioannem capite septimo, & Tertullianus libro contra Iudæos, capite nono, vbi sic inquit: Nec notum est Spiritui sancto, Angelos appellare eos, quos ministros sue virtutis Deus præfecit. Idem enim Ioannes non tantum Angelus Christi vocatus est, sed & lucerna lucens, ante Christum; Parauit enim, inquit, lucernam Christo meo, vt David prædicat. Quare ipse Christus veniens adimplere Prophetas, dicit ad Iudæos. Ille fuit lucerna ardens, & lucens, vt puer qui non tantum vias eius præparabat in eremo, sed & agnum Dei demonstrando, illuminabat mentes hominum præconio suo. Eandem expositionem, habent Idacius Clarus libro primo contra Varinadum Arianum non longe à principio, Aug. & Hieronym. eundem Psalmum exponentes.

SECTIO II.

Quodnam fuerit munus præcursoris.

In hoc munere explicando hæretici huius temporis mire allucinantur, & infinita mendacia confingunt. Dicunt enim Baptista ministerium fuisse abrogare Moisaicam legem, sicut de facto, inquit, & iure abrogauit, & cæremonias Moisaicas abstulit, totumque statum religionis mutauit. Hinc præterea addunt ipsum nouum testamentum inchoasse, & baptismum in illo permanens inchoasse, gentesque ad illum, & ad Ecclesiæ societatem manifestè recepisse, & alia similia, quæ late refert Canisius lib. de sancto Ioanne cap. 6. Ad hæc autem portenta asserenda solum nituntur verbis illis Christi Lucæ decimo sexto. Lex, & Propheta vsque ad Ioannem. Propter quæ nonnulli etiam Patres asseruerunt Ioannem fuisse antiquæ legis finem, & nouæ principium. Vnde Cyril. Ierosolymit. cat. 3. Veteris, inquit, Testamenti finis, & noui principium est baptismus. Ioannes erat dux eius, quo maior inter natos mulierum nullus, qui finis erat Prophetarum. Omnes enim Prophetae & lex vsque ad Ioannem, & idem erat rerum Euangelicarum principium, initium enim Euangelij Iesu Christi erat Ioannes baptizans. Et infra vocat Ioannes huius gratiæ ducem. Et sanctus Paulinus in natali 9. de sancto Felice, sic inquit:

Hic est præcurso Domini, & Baptista Ioannes, Idem Euangelij sacra ianua, metaque legis.

Insuper Petrus Chrysologus sermone 91. de sancto Ioanne in hunc modum loquitur, Christi præco, arcanum Patris, filij nuntius, signifer superni Regis, peccatorum venia, Iudæorum correctio, vocatio gentium, & (vt proprie dicam) legum, & gratiarum fabula.

Sed horum hæreticorum sententia, & in Christum iniuriosa est, & nullo nititur apparenti fundamento. Dicendum igitur est, præcursoris munus illud dumtaxat fuisse, quod in prædictis Prophetarum testimonijs continetur, quodq; Zacharias Luc. 1. illis verbis complexus est. Tu puer Propheta Altissimi vocaberis; preibis enim antefaciem Domini parare vias eius, ad dandam scientiam salutis plebi eius. Hanc vero scientiam salutis, præcursorisq; ministerium apertius explanat Ioannes capite 1. dicens, Euis homo missus à

Deo, cui nomen erat Ioannes. Hic venit in testimonium, vt testimonium perhiberet de lumine, vt omnes crederent per illum. Non erat ille lux, sed vt testimonium perhiberet de lumine. Primum ergo, ac præcipuum munus præcursoris fuit, vt testimonium de Christo perhiberet, prædicando ipsum esse Mesiam in lege promissum, & vt populum præpararet, ac disponderet ad hoc testimonium de Christo suscipiendum. Quod partim fecit exemplo vitæ innocentissimæ, & integerrimæ, partim prædicando poenitentiam, & ad hunc eundem finem (vt infra dicemus) ordinatus est baptismus eius, quo mediante multitudinem hominum congregabat, quibus Christum, ac Mesiam annunciabat. Et ita exponunt hoc munus præcursoris Patres omnes exponentes prædicta Ioannis, & Lucæ testimonia, præsertim Augustinus Ambrosius, Chrysostomus, Cyrillus, & alij, quos statim referam. Confirmatur ex rationibus, quas sancti assignant, ob quas fuit necessarium hoc præcursoris munus: nimirum quoniam Christi aduentus futurus erat occultus, & in humilitate, ac paupertate, ideoque conueniens fuit, vt præter alia signa de Mesia exhibita præcederet etiam quidam testis omni exceptione maior, qui illum veluti digito demonstraret, vt recte dicit Augustinus tractatu trigesimo quinto in Ioannem. Accedebat præterea, homines propter innumera peccata fuisse veluti obsecratos ad videndum lumen Christi, quare expedirens idcirco erat, vt prædicatio Ioannis præcederet, qua homines ad poenitentiam prouocaret, vt ablatis densissimis delictorum tenebris, splendidissimum iustitiæ solem intueri possent, vt Augustinus late prosequitur homilia 20. & 21. de sanctis, & Origen. tom. 5. & Chrysost. homilia 5. in Ioannem, præcursoris ergo munus nullum aliud fuit, quam testimonium reddere Mesia, & præparare homines ad illud testimonium suscipiendum.

Ex quo infero, & dico secundo, non pertinuisse ad munus præcursoris ferre legem gratiæ, aut nouum condere testamentum. Est de fide, & probatur primo, quia id non esset ante Christum præcurrere, sed munus potius ac dignitatem Christo præripere. De illo enim solo scriptum erat Isaia 33. Dominus Rex noster, Dominus legifer noster, & Ioel. secundo. Filij Sion præcursores exultate, & letamini in Domino Deo vestro, quia dedit vobis Doctorem iustitiæ. Quæ testimonia, aliaque similia fuisse explicauimus, & confirmauimus in præcedenti tomo, disputatione 47. sectione 2. sed omnia clarius explicuit Ioannes capite primo dicens. Non erat illis lux, sed vt testimonium perhiberet de lumine. Et infra refert testimonium eiusdem præcursoris dicentis. De plenitudine eius nos omnes accepimus, & gratiam pro gratia, quia lex per Moysen data est, gratia & veritas per Iesum Christum facta est. Sub gratia autem, quæ à veteri lege distinguitur, vniuersa lex gratiæ comprehenditur, in qua potissimum est gratia ipsa, & efficacia, quam ad illam conferendam habet. Propter quam ad Romanos octauo vocatur à Paulo, lex spiritus vitæ in Christo Iesu. Et confirmatur, quia nunquam æternus Pater iussit nobis, vt obediamus præceptis Ioannis, sed filij sui dicens. Hic est filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui, ipsum audite Matth. & Luc. 9. & 2. Pet. 1. Neque Christus ipse præcepit nobis seruare mandata Ioannis, sed sua, Ioannis 13. Mandatum nouum do vobis, & capite 14. Mandata mea seruare. Et capite 15. Si præcepta mea seruaueritis, manebitis in dilectione mea. Et Matth. ult.

Matth. 91. Luc. 6. 2. Pet. 1. Ioann. 13. 14. & 15. Matth. ult.

Luc. 1.

Ioannes
Christi lu-
cena.Psalm. 131.
Cyril.
Tertul.Idacius Cla-
rissimus.
Hieronym.

Canis.

Luc. 16.

Cyril. Iero.

Paulin.

Petr. Chrys.

Præcursoris
officium
quod.
Luc. 1.

Ioann. 1.

August.
Ambros.
Chrysost.
Cyril.

August.

Origen.
Chrysost.Nouum le-
gem, aut te-
stamentum
condere non
fuit munus
præcursoris.

Ioan. 1.

Matth. 91.
Luc. 6.
2. Pet. 1.
Ioann. 13.
14. & 15.
Matth. ult.

videtur